

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПЛАНУВАННЯ ЕКОНОМІКИ

II семестр 2019-2020 року навчання
107-ПУА-Д19

Розклад занять: <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Лектор: Семенцова О.В.

Контакти: Sementsova-elena@ukr.net тел. 057-730-10-46

Години прийому та консультацій: середа, з 11:00 –12:00

Веб-сторінка курсу: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=1621>

Додаткові інформаційні ресурси: <http://metod.kart.edu.ua>

Необхідність забезпечення сталих темпів економічного зростання та забезпечення на цій основі соціального розвитку обумовлює соціальність втручання органів державної влади в національну економіку.

Прямим методом державного регулювання є правове регулювання, яке здійснюється за допомогою розробки та прийняття законодавчо-нормативних актів, що створюють правові умови розвитку економіки та соціальної сфери.

Україна поступово інтегрує в європейський економічний простір, що обґрунтовує актуальність державного регулювання на всіх рівнях управління. Це вимагає використання системного, науково обґрунтованого підходу до прийняття рішень органами державної влади та всіма суб'єктами державного регулювання економіки.

Економіка є основою для підвищення рівня життя населення та поліпшення його якості, а це - кінцева мета існування державного устрою.

Тому, курс «Державне регулювання та планування економіки» є системоутворюючим та поєднує велику кількість здобутих знань з метою прийняття ефективних управлінських рішень щодо регулювання та планування економіки.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

1. Ціннісно-смыслову компетентність (формування та розширення світогляду студента в області державного регулювання та планування економіки, здатність до розуміння важливості управлінської роботи з планування економічних процесів та явищ в діяльності державних служб різних рівнів підпорядкування та органів місцевого самоврядування);

2. Загальнокультурну компетентність (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей, що склалися в Україні та за її межами в області державного регулювання та планування економіки, зокрема на залізничному транспорті);

3. Навчально-пізнавальну компетентність (формування у студента зацікавленості у дослідженні стану та перспектив розвитку державного регулювання та планування економіки; оволодіння навичками до застосування методів, підходів та інструментів державного регулювання та планування економіки в прийнятті управлінських рішень органів державної влади та місцевого самоврядування);

4. Інформаційну компетентність (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації в процесі державного та регіонального управління);

5. Комунікативну компетентність (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проектів державного регулювання та планування економіки, вміння презентувати власний проект та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері);

6. Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійного прагнення самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного застосування методів та інструментів державного регулювання та планування економіки, здатність до розуміння важливості використання сучасних підходів та технологій державного регулювання та планування економіки).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Необхідність державного втручання в економіку обумовлена вадами ринкового саморегулювання, пошуком ефективніших неринкових варіантів задоволення потреб у суспільних благах, усуненням зовнішніх ефектів. Курс «Державне регулювання та планування економіки» дозволить здобувачам вищої освіти оцінити вплив держави на діяльність суб'єктів господарювання та ринкову кон'юнктуру з метою забезпечення нормальних умов функціонування ринкового механізму. Державне регулювання та планування економіки – це складний процес, до якого належить процедура розробки економічної політики, обґрунтування її положень, вибір засобів та методів її проведення. Здобувачі в межах курсу отримують можливість набуту знань та навичок щодо реалізації регулятивних функцій держави та ринку; виділяти напрями стійкого економічного розвитку держави та створення економічних умов для забезпечення високої ділової активності суб'єктів господарювання на економічних ринках, усвідомлять необхідність державного втручання в економічні процеси.

Огляд курсу

Цей курс, який вивчається з лютого по червень, дає здобувачам вищої освіти глибоке розуміння систематизації теоретичних методів, підходів, інструментів державного та регіонального управління, а також формує практичні навички щодо їх застосування для вирішення управлінських завдань в сфері державного та регіонального управління, зокрема на залізничному транспорті.

Курс складається з однієї лекції раз на два тижні і одного практичного заняття раз на два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти самостійно зможуть використовувати на практиці сучасні підходи, методи, інструменти аналізу господарської діяльності підприємств залізничної галузі з метою отримання ефективних управлінських рішень в сфері державного та регіонального управління.

Практичні заняття курсу передбачають вивчення виконання індивідуальних завдань щодо світового досвіду державного та регіонального управління у. Практичні заняття курсу передбачають попередню підготовку до виконання індивідуальних завдань. Виконання завдань супроводжується посиланнями до суміжних дисциплін, що доповнюють теми завдань, та формує у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «Дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Під час обговорення ми запропонуємо вам критично поміркувати над тим, як використовуються логістичні методи та як пристосувати їх до вимог та потреб залізничного транспорту. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

Приклади питань для обговорення:

1. Яка роль державного регулювання та планування економіки в сучасному світі?
2. Аспекти прояву державного регулювання та планування економіки в залізничній галузі.
3. Особливості провадження державної політики в сфері залізничного транспорту?
4. Особливості взаємодії на місцевому рівні органів прямого державного управління та місцевого самоврядування в економічній сфері?
5. В чому полягає зміст теорій державного регулювання. Охарактеризуйте їх переваги та недоліки?
6. Види ринку та шляхи їх подолання.

Студенти можуть ставити питання, а також обговорювати і аналізувати теми дисципліни поза лекціями. Студенти можуть ставити питання щодо матеріалу курсу, індивідуальних завдань та проблем державного регулювання та планування економіки, зокрема на залізничному транспорті, і отримувати швидкі відповіді від викладачів під час консультацій.

Теми курсу

II семестр. Денна форма навчання.

Тиждень	Кільк. годин	Тема лекції	Кільк. годин	Тема лабораторних, практичних, семінарських занять
1	2	Державне регулювання як метод управління економікою Ваді ринкового саморегулювання		
2			2	Еволюція філософської думки щодо управління державою
3	2	Сутність державного регулювання економіки		
4			2	Еволюція філософської думки щодо управління державою (продовження заняття)
5	2	Функції держави в сучасній економіці. Методи державного регулювання економіки		
6			2	Переваги та недоліки основних типів господарювання
7	2	Система органів державного регулювання економіки		
Модульний контроль				
8	2	Етапи розвитку теорій державного регулювання економіки		

9		2	Основні ознаки кейнсіанської та монетарної теорії регулювання економіки
10	2		Типи систем господарювання
11		2	Ліберальна (американська) модель регулювання економіки
12	2		Види ринкового регулювання сучасної ринкової економіки
13		2	Неоліберальна (німецька) модель регулювання економіки
14	2		Моделі ринкового регулювання сучасної ринкової економіки
15		2	Соціал-демократична (шведська) модель регулювання економіки
Модульний контроль ЗАЛІК З ДИСЦИПЛІНИ			

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Індивідуальні завдання на самостійну роботу:

Студенти виконують індивідуальні завдання (по два на кожен модуль). За вчасне та вірне виконання кожного завдання нараховується до **10 балів** до поточного модульного контролю. За невиконане завдання бали не нараховуються. Хід поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

Студенти виконують індивідуальні завдання (по два на кожен модуль). За вчасне та вірне виконання кожного завдання нараховується до **5 балів** до поточного модульного контролю. За невиконане завдання бали не нараховуються. Хід поточного виконання

завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. **Максимальна сума становить 15 балів.**

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання застосування методів економіко-математичного моделювання та прогнозування в логістиці. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 5 балів). **Максимальна сума становить 15 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Додаткові бали:

До перелічених складових модульної оцінки можуть нараховуватись додаткові бали за участь студента у науковій роботі, підготовці публікацій, робіт на конкурси, участь у олімпіадах тощо.

Залік:

Студент отримує оцінку за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача (Додаток 1).

Команда викладачів:

Семенцова Олена Володимирівна (<http://kart.edu.ua/kaf-mia-ua/kolectuv-kafedru-mia/semencova-ey-ua>) – лектор, доцент кафедри менеджменту і адміністрування УкрДУЗТ. Кандидат економічних наук з 2010 року. Дисертацію захистила у спеціалізованій вченій раді Д 64.820.05 при Українській державній академії залізничного транспорту за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Доцент кафедри менеджменту і адміністрування з 2011 р. Напрямок наукової діяльності: економічні аспекти адаптації функціонування приміського пасажирського залізничного комплексу до сучасних вимог ринкового середовища; удосконалення економічної оцінки результатів та якості роботи залізничного транспорту України. Автор понад 100 наукових праць.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач теоретичні засади державного регулювання та планування економіки, а саме: сутність, мету, завдання державного регулювання та планування економіки; методологічні основи та засоби впливу

держави на соціально-економічний розвиток і соціально-економічне планування; особливості державного регулювання різних сфер господарської і соціальної діяльності; Здобувачі отримають знання щодо світового досвіду державного регулювання економіки; навчаться аналізувати сучасні економічні проблеми, а також застосовувати набуті знання в конкретних ситуаціях економічної діяльності.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаток 1

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «ДЕРЖАВНЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ»

1. Суспільна сутність державного управління.
2. Поняття державної влади та державного управління.
3. Основні підходи до визначення поняття «державне регулювання».
4. Суб'єкти та об'єкти державного регулювання та планування економіки.
5. Основні особливості державного регулювання та планування економіки.
6. Єдність та розбіжності у визначенні понять «менеджмент» та «державне управління» «державного регулювання та планування економіки».
7. Державне регулювання та планування економіки та принципи його здійснення.
8. Класифікація цілей державного регулювання та планування економіки.
9. Поняття та види функцій державного регулювання та планування економіки.
10. Поняття методів управлінської діяльності держави.
11. Класифікація методів управлінської діяльності держави.
12. Система функціонування державного регулювання та планування економіки в Україні.
13. Загальна
14. Класифікація органів державного регулювання та планування економіки України.
15. Поняття «району» та «регіону» в державного регулювання та планування економіки.
16. Види, цілі, завдання та функції регіонального управління.
17. Моделі регіонального управління.
18. Рівні системи територіального управління.
19. Основні форми організації економіки їх характеристика, умови та особливості застосування.
20. Вади та переваги командно-адміністративної економіки.
21. Вади ринкового саморегулювання.
22. Поняття державного регулювання економіки.
23. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання економіки.
24. Вади держави.
25. Основні функції держави
26. Системний підхід в теорії державного регулювання економіки
27. Поняття методів державного регулювання економіки.
28. Пряме та непряме державне регулювання економіки.
29. Методи державного регулювання економіки
30. Державне регулювання економіки в залежності від засобів прояву.
31. Система органів державного регулювання економіки.

